



Folketingets Kulturdvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

23. marts 2017

Folketingets Kulturdvalg har den 1. marts 2017, efter ønske fra Mogens Jensen (S), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 105 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Vil ministeren sende udvalget tal for digitaliseringen (andelen af digitaliseret materiale) for de relevante institutioner på ministerens ressortområde?

Svar:

Kulturministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet om oplysninger fra Rigsarkivet, Det Danske Filminstitut og Det Kgl. Bibliotek.

Alle tre institutioner arbejder med samlinger, som lader sig digitalisere i stort omfang, og hvor de kan være relevant og meningsfuldt at opgøre generelle tal for den digitaliserede andel.

De tre institutioner har oplyst følgende, som jeg skal henholde mig til:

Rigsarkivet

Rigsarkivet har opgjort, at de har 55 mio. digitaliserede billedfiler, hvilket skønsmæssigt svarer til 12 hyldekilometer arkivalier eller 2,7 pct. af Rigsarkivets i alt 450 hyldekilometer arkivalier.

Det Danske Filminstitut

Det Danske Filminstitut varetager pligtaflevering vedrørende film og billeder/plakater.

Tabel 1. Andel digitaliseret materiale hos Det Danske Filminstitut*

	Danske film	Alle
Filmarkiv	8,8 %	4,5 %
Billede- og plakatarkiv	-	4,2 %

* For filmarkivet medregnes alene materiale fra 2012 eller tidligere, idet efterfølgende materiale er afleveret digitalt. Opgørelsen tager udgangspunkt i antal titler og ser bort fra forskellige versioner og kopier af hver film. Tilsvarende gælder for billede- og plakatararkivet, hvor der er regnet fra 2007 og tidligere, idet materiale helt overvejende er afleveret digitalt efter 2007. Det digitaliserede materiale er primært dansk, men det er ikke umiddelbart muligt at opgøre den digitaliserede danske andel for billede- og plakatararkivet.

Det Kgl. Bibliotek

Da fusionen af bibliotekets statistikker endnu ikke er gennemført, har biblioteket leveret separate oplysninger, for så vidt angår Det Kgl. Bibliotek i København og Det Kgl. Bibliotek i Aarhus (tidligere Statsbiblioteket):

Det Kgl. Bibliotek, København

Flere ting gør det vanskeligt at komme frem til et helt præcist bud på, hvor stor en del af bibliotekets fysiske samlinger, der er digitaliseret.

For det første findes en betydelig del af de elektroniske ressourcer, som biblioteket stiller til rådighed for brugerne, alene digitalt. Biblioteket har derfor taget udgangspunkt i sin opgørelse af fysiske ressourcer og set på, hvor stor en del af disse er blevet *digitaliseret*. Dvs. at materialet, der kun findes elektronisk (såkaldt "født digitalt"), ikke er med i opgørelsen. Det samme gælder den del af elektroniske ressourcer, som biblioteket stiller til rådighed via eksterne leverandører (licensbelagte e-ressourcer).

For det andet opgøres bibliotekernes fysiske ressourcer i "fysiske enheder", mens digitalt materiale opgøres i "titler" i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks vejledning for forskningsbiblioteker](#). Biblioteket har derfor måttet bruge en omregningsfaktor, der med udgangspunkt i antal digitaliserede titler gav mulighed for at beregne det antal "fysiske enheder", som biblioteket indtil videre har digitaliseret. Omregningen kan ikke gøres helt præcis grundet bibliotekets mange forskelligartede samlinger.

For det tredje er Københavns Universitetsbiblioteks fysiske samlinger medtaget i beregningsgrundlaget, selv om disse samlinger ikke er genstand for bibliotekets digitaliseringsindsats. Med da denne del af fysiske samlinger alligevel optager magasinplads målt i hyldemeter, er de medtaget.

Under disse forudsætninger oplyser biblioteket, at digitaliserede materialer i Det Kgl. Bibliotek, København, udgør **2,8 pct.** af de fysiske samlinger per 31. januar 2016.

Den digitaliserede procentdel varierer en del afhængig af materialetype. Eksempelvis er kun 0,5 pct. af bøger digitaliseret, mens andelen af digitaliserede manuskripter og musikaler ligger på henholdsvis 9,3 pct. og 6,4 pct. En stor del af forklaringen på dette er bogsamlingen er mange gange større end de enkelte specialsamlinger.

Det Kgl. Bibliotek, Aarhus

Opgørelsen omfatter andelen af pligtafleveret materiale som er digitaliseret, da biblioteket ikke har digitaliseret indkøbt materiale.

Aviser: Efter et ret præcist skøn er at **33 pct.** af avissamlingen er digitaliseret, svarende til ca. 30. mio. sider.

TV på VHS: Samlingen er ikke registreret, men et nogenlunde præcist skøn er at **ca. 40 pct.** af ca. 80.000 VHS bånd er digitaliseret. Biblioteket kan ikke inden for en kortere tidsramme estimere omfanget af de øvrige videoformater.

Lydmedier: Biblioteket oplyser, at tæt ved **100 pct.** af samlingen af vokstvalser er digitaliseret. Resten af lydsamlingen består af lyd på mange forskellige formater, diverse pladeformater, tråd, mange slags spolebånd. Disse samlinger er ikke registreret, men biblioteket skønner med forbehold, at **ca. 3 pct.** er digitaliseret.

Tekst: Biblioteket kan ikke inden for en kortere tidsramme give noget nøjagtigt estimat, men vurderer, at **under 1 pct.** af den samlede mængde er digitaliseret.

CD og DVD: Disse regnes for født digitale, og bliver ikke opgjort som digitaliserede. De bliver løbende rippet, dvs. indholdet bliver flyttet til harddiske og bånd, så det kan bevares i bibliotekets langtidsbevaringssystemer.

Mette Bock